

ДОНИШГОҲИ
ОСИЁИ МАРКАЗӢ

Маълумоти мухтасар дар бораи Донишгоҳи Осиёи Марказӣ

Қазақистон • Қирғизистон • Тоҷикистон

Донишгоҳи Осиёи Марказӣ дорои оннномаи байналмилалӣ буда, фаъолияти он ба пешбурди рушди устувори ҷомеаҳои кӯхистон тавассути таҳсилот, тадқиқот, навоарӣ ва ҳамкорӣҳои минтақавӣ бахшида шудааст. Донишгоҳ барои бехтар кардани устуворӣ, шукуфоӣ ва сифати зиндагии аҳолии минтақаҳои кӯхистон дар саросари Осиёи Марказӣ ва берун аз он фаъолият мекунад.

Он соли 2000-ум ҳамчун донишгоҳи хусусии ғайритиҷоратӣ ва дунявӣ тавассути шартномаи байналмилалӣ, ки аз ҷониби президентҳои давлатҳои Қазақистон, Қирғизистон ва Тоҷикистон ва Волоҳазрат Оғохонии IV имзо шудааст, таъсис ёфтааст. Шартномаи мазкур аз ҷониби парламентҳои ин давлатҳо ба тасвиб расида, дар Созмони Милалӣ Муттаҳид ба қайд гирифта шудааст. Президентҳои ин давлатҳои асосгузор ҳомиёни донишгоҳ ва Шохзода Раҳим Оғохонии V Канслери он мебошанд.

Рисолати донишгоҳ мусоидат намудан ба рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии Осиёи Марказӣ, бахусус минтақаҳои кӯҳии он тавассути таҳсилоти эътирофшудаи

байналмилалӣ, тадқиқоти амалӣ, навоарӣ ва ҳифзи мероси фарҳангӣ мебошад. Имрӯз Донишгоҳи Осиёи Марказӣ барномаҳои таълимии зинаи бакалаврият ва зинаҳои таҳсилоти баъдидипломии навро бо тадқиқот, ҳамкорӣ дар таҳияи сиёсат ва омӯзиши касбӣ муттаҳид месозад, то ба имкониятҳо ва ҷолибҳои ҷомеаҳои кӯхистон дар ҷаҳони босуръат тағйирёбанда посух диҳад.

Донишгоҳи Осиёи Марказӣ бо шаҳракҳои донишҷӯён дар шаҳри Хоруғи Тоҷикистон ва Норини Қирғизистон ва марказҳои таълимӣ дар саросари минтақа ҳамчун майдони барои ҳамкорӣҳои минтақавӣ, мубодилаи дониш ва рушди роҳбарӣ хизмат мекунад. Донишгоҳ тавассути Мактаби илмҳои гуманитарӣ, табиатшиносӣ ва дақиқ, Мактаби олии рушд ва Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор ва бо дастгирии васеътари Шабакани рушди Оғохон донишҷӯён, муҳаққиқон, сиёсатгуздорон, мутахассисони амалӣ ва пешвоёни ҷомеаро дар талоши муштараки барои тақвияти ояндаи ҷомеаҳои кӯҳии Осиёи Марказӣ муттаҳид месозад.

Мактаби олии рушд

Мактаби олии рушд ҳамчун майдони Донишгоҳи Осиёи Марказӣ барои тадқиқоти амалӣ, ҳамкорӣ дар соҳаи сиёсатгузорӣ ва табодули дониш вобаст ба имкониятҳо ва мушкилоти ҷомеаҳои кӯхистон хизмат мекунад. Тавассути тадқиқоти байнисоҳавӣ, шарикӣ ва ҷалби ҷомеа мактаби мазкур барои тавлиди далелҳои илмӣ, пешниҳоди маълумот барои ҷораҳои сиёсат ва тақвияти иқтисодии

институтсионалӣ ва ҷамъиятӣ дар саросари Осиёи Марказӣ фаъолият мебарад.

Фаъолияти Мактаби олии рушд самтҳои тағйирёбии иқлим ва низомиҳои кӯҳӣ, рушди иқтисодӣ ва сиёсати давлатӣ, мероси фарҳангӣ ва илмҳои гуманитарӣ, инчунин ҳамкорӣҳои минтақавиро фаро мегирад. Воҳидҳои асосии он чунинанд:

Пажӯҳишгоҳи таҳқиқотии ҷомеаҳои кӯхистон — пешбурди тадқиқот дар бораи тағйирёбии иқлим, муҳити зисти кӯхистон, хавфи офатҳои табиӣ ва идоракунии захираҳои табиӣ

Пажӯҳишгоҳи сиёсати давлатӣ ва идоракунӣ — дастгирии сиёсатгузории ба далелҳо асосёфта дар самтҳои рушди иқтисодӣ, идоракунӣ, устувории шаҳрҳо ва энергетика

Бахши мероси фарҳангӣ ва илмҳои гуманитарӣ — ҳифз, омӯзиш ва тарғиби мероси бойи фарҳангии Осиёи Марказӣ

Барномаи инсоншиносии Оғохон — пешбурди таълим дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ, гуногунандешӣ ва фаҳмиши байнифарҳангӣ

Ташаббуси тадқиқотӣ доир ба Афғонистон — тавлиди дониш дар бораи Афғонистон ва дастгирии ҳамкорӣҳои илмӣ марбут ба масъалаҳои, ки ба ин кишвар ва минтақаи васеътар таъсир мерасонанд

Дар соли 2025 муҳаққиқони Мактаби олии рушд бисёр нашрияҳои аз ҷониби ҳамтоён тақризшавандаро таҳия карданд ва ҳамкорӣҳоро бо шарикони миллӣ аз мақомоти давлатӣ ва муассисаҳои илмӣ, инчунин шарикони пешбари байналмилалӣ, аз ҷумла Бонки ҷаҳонӣ, БРСММ, GIZ ва Иттиҳоди Аврупо густариш доданд. Тавассути таҳқиқот, муколамаи сиёсӣ ва тақвияти иқтисодӣ мактаби мазкур ба рисолати васеътари донишгоҳ вобаста ба дастгирии рушди устувор ва фарогир дар саросари Осиёи Марказӣ саҳм мегузорад.

Таҳсилот барои кормандони роҳбарикунанда

Таҳсилот барои кормандони роҳбарикунанда дар Мактаби олии рушди Донишгоҳи Осиёи Марказӣ рушди касбии роҳбарон, менеҷерон ва мутахассисони амалиро дар саросари Осиёи Марказӣ

дастгирӣ мекунад. Тавассути барномаҳои кӯтоҳ ва ба амалия нигаронидашуда он ба тақвияти иқтисодии институтсионалӣ, қобилияти роҳбарӣ ва малакаҳои қувваи қарӣ дар самтҳои барои рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии минтақа муҳим мусоидат мекунад.

Барномаҳои кунунӣ мавзӯҳо, аз ҷумла табиати рақамӣ, амнияти киберӣ, роҳбарӣ, сиёсати давлатӣ, идоракунии экологӣ ва идоракунии таҳсилоти олиро фаро мегиранд.

Самте, ки таваҷҷӯҳи харҷӣ бештарро ба худ ҷалб мекунад, рушди малакаҳои рақамӣ мебошад. Дар посух ба талаботи афзояндаи минтақавӣ Донишгоҳи Осиёи Марказӣ Барномаи худро доир ба омодакунии мутахассисони амнияти киберӣ дар соли 2025 оғоз кард. Ин барнома, ки аз ҷониби омӯзгорони Донишгоҳи Осиёи Марказӣ ба таври онлайн пешниҳод карда

мешавад, омӯзиши касбии пешрафтаро дар соҳаи амнияти киберӣ ва устувории рақамӣ таъмин мекунад ва яке аз аввалин ташаббусҳои шакли васеъшудаи ин навъ дар Қирғизистон мебошад.

Таҳсилоти баъдидипломӣ

Қарӣ намудани таҳсилоти баъдидипломӣ як марҳилаи муҳим дар таҳаввулоти Донишгоҳи Осиёи Марказӣ аз як муассисаи қавии бакалаврӣ ба як донишгоҳи таҳқиқотии ҳамаҷониба ва баъдидипломӣ мебошад.

Дар моҳи августи соли 2026 Донишгоҳи Осиёи Марказӣ аввалин барномаи магистрӣро дар соҳаи иқтисод ва илмҳои додаҳо оғоз намуд. Барнома, ки барои муҷаҳҳаз кардани хатмкунандагон бо малакаҳои пешрафтаи таҳлилӣ, миқдорӣ ва сиёсӣ тарҳрезӣ шудааст, пайравии ӯҳдадорӣи Донишгоҳи Осиёи Марказиро барои ҳалли мушкилоти рушди минтақавӣ тавассути рӯйқардҳои қавӣ ва ба додаҳо асосёфта инъикос мекунад.

Дар асоси ин замина донишгоҳ ду барномаи иловагии таҳсилоти баъдидипломӣро таҳия карда истодааст, ки бо рисолат ва иқтисодии қавии илмӣ он мувофиқат мекунад:

- **Магистр дар соҳаи тағйирёбии иқлим ва низомиҳои кӯхистонӣ** — бо тамарқуз ба устуворӣ ба тағйирёбии иқлим, тағйироти муҳити зист ва рушди устувор дар кӯхистонӣ
- **Магистр дар соҳаи мерос, фарҳанг ва ҷомеаи Осиёи Марказӣ** — омӯзиши мероси бойи фарҳангӣ, хувият ва таҳаввулоти иҷтимоии минтақа

Дар яқоягӣ ин барномаҳо марҳилаи аввали густариши таҳсилоти баъдидипломӣи Донишгоҳи Осиёи Марказиро ташкил дода, нақши афзояндаи донишгоҳро ҳамчун маркази таҳсилот, тадқиқот ва тавлиди дониши пешрафта дар Осиёи Марказӣ инъикос мекунад.

Мақтаби илмҳои гуманитарӣ, табиатшиносӣ ва дақиқ

Мақтаби илмҳои гуманитарӣ, табиатшиносӣ ва дақиқ барномаҳои дараҷаи бакалаврро дар соҳаҳои илмҳои компютерӣ, иртибот ва ВАО, иқтисоди ҷаҳонӣ ва заминшиносӣ ва муҳити зист дар шаҳракҳои истиқомати худ дар Хоруғ ва Норин пешниҳод мекунанд.

Ҳамчун як муассисаи таълимии гуманитарии истиқоматӣ ва таҳсилот бо забони англисӣ, мақтаби мазкур саҳтгирии таълимиро бо таҷрибаи амиқи донишҷӯён яқоя мекунанд ва ҷавобнонро аз саросари Осиёи Марказӣ ва берун аз он муттаҳид месозад.

Маълумот дар бораи донишҷӯён

аз минтақаҳои деҳот

донишҷӯён аз давлатҳои муассис

376 хатмкунанда аз рӯи чор ихтисос соҳибӣ дараҷаи бакалавр гардиданд

Донишҷӯёни Мақтаби илмҳои гуманитарӣ, табиатшиносӣ ва дақиқ дорои натиҷаҳо ва дастовардҳои баланди таълимӣ ва беруназсинфӣ мебошанд. Хатмкунандагони донишгоҳ ва яқчанд нафари онҳо бо гирифтани стипендияи пурраи таҳсилоти ба донишгоҳҳои бонуфузи байналмилалӣ аз қабилӣ Донишгоҳҳои Оксфорд, Браун, Дюк, Мичиган, Торонто, Саймон Фрейзер ва Донишгоҳи Миллии Сингапур қабул гардиданд.

Мақтаби маълумоти касбӣ ва давомдор

Мақтаби маълумоти касбӣ ва давомдор майдони асосии Донишгоҳи Осиёи Марказӣ барои омӯзиши муттасил дар тӯли ҳаёт, рушди кувваи корӣ ва омӯзиши малакаҳо мебошад. Тавассути шабакаи иборат аз 18 маркази таълимӣ дар саросари Осиёи Марказӣ ва Афғонистон мақтаби мазкур таълими дастрас ва ба амалия нигаронидашударо пешниҳод мекунанд, ки ҳадафи он беҳтар кардани имкониятҳои шуғл, дастгирии соҳибкорӣ ва васеъ кардани имкониятҳои иқтисодӣ барои шахсони алоҳида ва ҷомеаҳо мебошад.

Ба ғайр аз ин, Мақтаби маълумоти касбӣ ва давомдор ягона маркази расмӣ пешниҳодкунандаи як қатор сертификатсияҳои эътирофшудаи байналмилалӣ дар Қазоқистон, Қирғизистон ва Тоҷикистон мебошад, аз ҷумла International Computer Driving License (ICDL) ва Cambridge Assessment English.

Дар тӯли тақрибан ду даҳсола Мақтаби маълумоти касбӣ ва давомдор ба яке аз бузургтарин таъминкунандаи таҳсилоти касбӣ ва давомдор дар минтақа табдил ёфта, рисолати Донишгоҳи Осиёи Марказиро берун аз доираи барномаҳои анъанавии таълимӣ густариш додааст ва ба афрод дар азхудкунии малакаҳои зарурӣ барои фаъолият дар бозорҳои меҳнат ва иқтисодиёти тағйирёбанда кӯмак мерасонад.

Барномаи таълимии он инҳоро дар бар мегирад:

- Малакаҳои рақамӣ ва техникӣ:** барномасозӣ, амнияти рақамӣ, саводнокии рақамӣ ва расонавӣ, технологияҳои иттилоотӣ
- Забон ва тичорат:** забони англисӣ, соҳибкорӣ
- Малакаҳои касбӣ ва техникӣ:** таъмири телефонҳои мобилӣ, насби панелҳои офтобӣ, таъмири автомобилӣ, сангкорӣ, қори сантехникӣ, ҷўбқорӣ

Барномаи тақмили ихтисоси омӯзгорони Осиёи Марказӣ

Дар доираи ӯҳдадори Донишгоҳи Осиёи Марказӣ доир ба рушди истеъдодҳои минтақавӣ Барномаи тақмили ихтисоси омӯзгорони Осиёи Марказӣ ба 84 муҳаққиқ аз Осиёи Марказӣ, аз ҷумла ба 44 зан барои таҳсил дар зинаҳои магистратура, PhD ва баъдидокторӣ дар донишгоҳҳои шарик, аз ҷумла Кембриҷ, Оксфорд, Донишгоҳи Саймон Фрейзер, Донишгоҳи Алберта идропулӣ пешниҳод намуд.

Нигоҳ ба оянда

Дар ҳоле, ки Донишгоҳи Осиёи Марказӣ ба даҳсолаи сеюми фаъолияти худ ворид мешавад, он бар пояи муваффақиятҳои бадастоварда дар зинаи бакалаврият талош дорад то ба як донишгоҳи пешқадами минтақавӣ дар самтҳои таҳсилот, тадқиқот ва навоарӣ табдил ёбад, ки ба рушди устувори ҷомеаҳои қўҳистон нигаронида шудаанд.

Оғози аввалин барномаи магистрӣ, таҳияи барномаҳои иловагии таълимӣ дар зинаҳои баъдидипломӣ дар самтҳои тағйирёбии иқлим, низомҳои қўҳӣ ва мероси фарҳангӣ, инчунин густариши пайвасти таҳсилот барои қормандони роҳбарикунанда ва таҳсилоти касбӣ марҳилаи нави рушди донишгоҳро инъикос мекунанд. Ин ташаббусҳо дар маҷмўё иқтидори донишгоҳро дар самти тавлиди дониш, омодакунии инкишофи роҳбарон ва дастгирии роҳхалҳои ба далелҳо асосёфта барои истифодаи имкониятҳо ва ҳалли мушкилоти печидаи Осиёи Марказӣ тақвият хоҳанд дод.

Дар тӯли ин роҳ Донишгоҳи Осиёи Марказӣ ба рисолати аслии худ содиқ мемонад: беҳтар кардани сатҳи зиндагии ҷомеаҳои қўҳистон тавассути таҳсилоти дар сатҳи байналмилалӣ эътирофшуда, тадқиқоти амалӣ, рушди касбӣ ва шарикӣ устувори минтақавӣ.

“Бо фароҳам овардани фазо ва захираҳои зеҳнӣ, Донишгоҳи Осиёи Марказӣ кўмак хоҳад кард, то қўҳҳое, ки миллатҳо ва қаламравҳои Осиёи Марказиро аз ҳам ҷудо мекунанд, ба пайвандҳои табдил диҳад, ки мардум ва иқтисодиёти онҳоро дар роҳи талоши муштарак барои беҳтар кардани неқўаҳволии ояндаи онҳо муттаҳид месозанд”.

Волоҳазрат Оғохонӣ IV

Маросими имзои оинномаи Донишгоҳи Осиёи Марказӣ, 31-уми августи соли 2000, Остона, Қазоқистон

Идораи марказии маъмурияти донишгоҳ
720001, Ҷумҳурии Қирғизистон, ш. Бишкек, кўч. Тоҳтогул 125/1

Кампуси донишгоҳ
736000, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хоруғ, кўч. Қиматшо Иматшоев 155

Кампуси донишгоҳ
722918, Ҷумҳурии Қирғизистон ш. Нарин , кўч. Ленин 310

Маркази омўзишии ММКД
041700, Ҷумҳурии Қазоқистон, ш. Текелӣ, кўч. Гагарин 13

@ucentralasia

info@ucentralasia.org

www.ucentralasia.org

2026-жылдын август айында жарыяланды.